

УДК 338.49
JEL Classification R19

Мацьків Романа

к.е.н., доцент, доцент кафедри теорії економіки та управління
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
м. Івано-Франківськ, Україна
E-mail: chrt50_32@ukr.net

ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНУ

Анотація

Вступ. Розвиток інфраструктури займає ключове місце в економіці, оскільки він тісно пов'язаний зі станом продуктивних сил і територіальним поділом праці, а також ефективністю функціонування сфери матеріального виробництва. В сучасних умовах активної децентралізації розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад та налагодження зв'язків є необхідною умовою їхнього економічного розвитку. Особливо актуальними практичними завданнями є впровадження сучасних механізмів, інструментів модернізації та збалансованого розвитку інфраструктури на місцевому та регіональному рівнях.

Методи. Для реалізації завдань дослідження використовувались такі методи: теоретичного узагальнення, діалектичний та метод наукової абстракції, порівняння, індукція та дедукція (під час проведення теоретичних досліджень, узагальнень та формулювання висновків); аналіз (для розкриття сучасного формату проблем і тенденцій розвитку інфраструктурних елементів регіону).

Результати. Досліджено комплекс факторів, які визначають розвиток інфраструктури регіону та загальні підходи до управління цим процесом. З точки зору науково-практичного підходу розглянуто фактори, які впливають на розвиток інфраструктури регіону. Детально розглядаються питання формування, джерел фінансування та розвитку інфраструктури в регіоні. Наголошується на необхідності визначення пріоритетів розвитку інфраструктури.

Розглянуто загальні підходи до управління регіональним інфраструктурним розвитком. Проведено аналіз сучасного формату проблем і тенденцій розвитку інфраструктурних елементів регіону. Встановлено, що ефективне поєднання відповідно до пріоритетності, значимості та необхідності визначених у класифікації факторів сприятиме усуненню диспропорцій у інфраструктурному розвитку регіонів.

Визначено взаємозв'язок між розвитком інфраструктури та специфікою галузей і регіонів, особливостями їх виробничої сфери. Доведено необхідність орієнтації не на галузеву, а на регіональну систему господарювання в умовах активної децентралізації.

Перспективи. Тому важливо проводити постійні ґрунтовні дослідження цих факторів з метою встановлення сили їх впливу, пріоритетності розвитку, запобігання й усунення можливих негативних їх проявів та посилення позитивних акцентів у цьому процесі.

Ключові слова: регіон, регіональна інфраструктура, фактори, групи факторів, система господарювання.

Вступ.

Розвиток інфраструктури займає ключове місце в економіці, оскільки він тісно пов'язаний зі станом продуктивних сил і територіальним поділом праці, а також ефективністю функціонування сфери матеріального виробництва. Інфраструктурне облаштування економіки країни з одного боку

залежить від темпів модернізації, рівня впровадження досягнень науки і техніки у виробництво, а з іншого – воно забезпечує можливість економічного зростання.

Сучасна інфраструктура регіонів України змінюється під впливом глобалізації, урбанізації, кризових факторів, політичної та економічної децентралізації. За таких умов виникає необхідність відповідної зміни підходів до управління регіоном загалом та розвитком його інфраструктури, зокрема. Фундаментом забезпечення економічного і соціального життя суспільства є саме інфраструктурні елементи.

Функціональний стан та рівень розвитку інфраструктури залежить від специфіки галузей і регіонів, особливостей їх виробничої сфери. В сучасних умовах активної децентралізації структура виробництва характеризується орієнтацією не на галузеву, а на регіональну систему господарювання. Особливо актуальними практичними завданнями є впровадження сучасних механізмів, інструментів модернізації та збалансованого розвитку інфраструктури на місцевому та регіональному рівнях [1]. Одним із способів вирішення цього завдання є зміна підходів до управління регіональною інфраструктурою та забезпечення її збалансованого розвитку. Зазначені зміни мають бути зумовлені такими основними факторами: наявним ресурсним потенціалом регіону, його спеціалізацією та стратегією розвитку тощо.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Зміна підходів до управління регіональним і місцевим розвитком породила і додатковий науковий інтерес до проблем, які виникають у цьому процесі. А саме, загалом аспекти регіонального розвитку, регіональної політики та системи управління територіями досліджують Вакуленко В., Васильєва В., Данилишин Б., Кравченко В., Куйбіда В., Лебединська О., Лобас В., Пухтинський М., Розпутенко І, Чемерис А. та інші науковці.

Багато уваги дослідники присвячують розв'язанню проблем окремих підрозділів, видів територіальної інфраструктури. Зазначені дослідження переважно стосуються виробничих, технологічних, екологічних аспектів функціонування підприємств виробничо-економічної інфраструктури, певних аспектів розвитку соціальної інфраструктури, проблем формування ринкової інфраструктури [2; 3; 4]. У зазначених напрямках серед багатьох інших науковців працюють: Адамова Б., Бабаєва В., Гончарова В., Данилишин Б., Дубницький В., Ігнатенко О., Кириченко С., Кінаш І., Котлярова Г., Олійник Н., Орлатий М., Пігуль Н., Плащинський А., Рибак В., Рибалка В., Салій О., Семчук Г., Стеченко Д., Халецька А., Шаріпов А. та інші. Переважно зазначені наукові дослідження зосереджуються лише на окремих проблемах чи видах інфраструктури і не розглядають комплекс факторів, які визначають розвиток регіональної та місцевої інфраструктури як єдиного об'єкта управління.

Мета.

Викладене вище обґрунтовує необхідність дослідження комплексу факторів, які визначають розвиток інфраструктури регіону та загальні підходи до управління цим процесом. Це і є основною метою дослідження, результати якого представлено у цій статті. Досягнення мети відбувається на основі аналізу сучасного формату проблем і тенденцій розвитку інфраструктурних елементів регіону.

Методологія дослідження.

Для реалізації завдань дослідження використовувались такі методи: теоретичного узагальнення, діалектичний та метод наукової абстракції, порівняння, індукція та дедукція (під час проведення теоретичних досліджень, узагальнень та формулювання висновків); аналіз (для розкриття сучасного формату проблем і тенденцій розвитку інфраструктурних елементів регіону).

Результати.

В умовах сьогодення, коли завдяки децентралізації передаються на регіональний рівень не лише повноваження, а й значний обсяг зобов'язань, кожний регіон в Україні намагається максимально ефективно використовувати наявні ресурси для подальшого розвитку, здійснює пошук нових можливостей використання свого потенціалу. Аналізування соціально-економічних тенденцій у світі дає можливість стверджувати, що одним із перспективних напрямів у цій сфері є прискорений розвиток регіональної інфраструктури. Також важливим є підвищення рівня інфраструктурної забезпеченості основних складових елементів виробничого-господарського комплексу регіону.

На початковому етапі, оцінюючи проблему узагальнено, доцільно відзначити, що інфраструктура займає ключове місце в розвитку економіки, оскільки її існування пов'язане зі станом продуктивних сил і територіальним поділом праці, а також ефективністю функціонування сфери матеріального виробництва. Інфраструктурне облаштування економіки країни, з одного боку, залежить від темпів модернізації, а з іншого – забезпечує економічне зростання. Розвиток інфраструктури залежить від специфіки галузей і регіонів і відбувається відповідно до змін у виробничій сфері. Структура виробництва в сучасних умовах характеризується зростаючою орієнтацією не на галузеву, а на регіональну систему господарювання [1].

Отже, визначальним фактором інфраструктурного розвитку є саме регіональна система господарювання. В сучасних умовах в Україні виникла гостра потреба у прискоренні вирішення проблем розвитку складових інфраструктури. Формування такої інфраструктури, яка б відповідала сучасному ринку є однією з найголовніших та необхідних умов перетворень економічних відносин в країні.

На сьогоднішній день основні напрямки ринкової трансформації інфраструктури міст областей нашої країни базуються на відповідних положеннях «Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року», метою реалізації якої є створення умов для динамічного, збалансованого розвитку регіонів України задля забезпечення соціальної та економічної єдності держави, підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів, активізації економічної діяльності, підвищення рівня життя населення, додержання гарантованих державою соціальних та інших стандартів для кожного громадянина незалежно від місця проживання.

Стратегічне бачення регіонального розвитку та країни в цілому полягає в розв'язанні існуючих проблем шляхом використання внутрішніх та зовнішніх можливостей регіонів та територій і є результатом стратегічного спрямування державної регіональної політики, метою якої є:

- розвиток та єдність, орієнтовані на людину;
- досягнення економічного зростання регіонів шляхом використання власного потенціалу та реалізації ефективної державної регіональної політики і, як наслідок, підвищення рівня життя населення;
- інтеграція регіонального економічного, інформаційного, освітнього, культурного простору до загальноукраїнського простору, в якому особа має змогу до самореалізації та підвищення якості життя незалежно від місця проживання (єдність загальноукраїнського простору).

Досягнення зазначеної мети дасть можливість до 2020 року стати регіонам економічно сильнішими, взаємно інтегрованими, а також більш самостійними у результаті запровадження ефективної моделі управління на основі децентралізації, деконцентрації та субсидіарності. Стандарти і якість життя людей досягнуть вищого рівня, зростуть можливості для створення та ефективного функціонування партнерських відносин між суспільством, державою і бізнесом.

Водночас, досягнення зазначених цілей розвитку регіонів видається можливим за умови забезпечення ефективного розвитку регіональної інфраструктури. Виходячи із мети дослідження, важливим є ідентифікування факторів, які його забезпечують. Разом з тим, лише сукупність факторів та їх оптимальне поєднання можуть забезпечити бажаний результат. Розвиток інфраструктури в регіоні можливий тільки при реалізації сукупності таких факторів, як: правові, інноваційно-інвестиційні, інтеграційні, структурні, інституційні, фінансові, матеріально-технічні,

управлінські, відтворювальні, соціальні, територіальні. Визначені фактори взаємопов'язані із стратегією розвитку регіону і їх пріоритетність значною мірою залежить від стратегічних напрямків його розвитку.

Першою групою у переліку є правові фактори, які відображають законодавчо-правову систему України, щодо регулювання діяльності інфраструктурних установ. Основними цілями впливу даної групи факторів є: формування такої нормативно-правової бази регулювання діяльності інфраструктурних елементів в регіоні, яка б відповідала сучасним тенденціям; характеризувалась стійкістю системи нормативно-правових актів і, звичайно ж, сприяла розвитку інфраструктурних елементів [1]. Важливо зазначити, що нормативно-правові фактори, які регламентують діяльність інфраструктурних установ регіону, доцільно розглядати відповідно до рівнів їх формування: макро-, мезо- і мікрорівень. Законодавча та нормативна база; політична стабільність; державна політика; грошово-кредитна політика держави; політичні взаємовідносини з іншими державами; державне регулювання та державні обмеження формують макрорівень.

Для прикладу, стан розвитку інфраструктури Івано-Франківської області регулюється низкою законів та підзаконними нормативно-правовими актами КМУ, Міністерства інфраструктури України (на макрорівні), рішеннями Івано-Франківської обласної ради (мезорівень):

- «Про Стратегію розвитку Івано-Франківської області на період до 2020 року»;
- «Про Програму розвитку науково-технічної та інноваційної діяльності»;
- «Про цільову Програму енергоефективності та розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії Івано-Франківської області на 2016-2020 роки»;
- «Про затвердження Регіональної програми будівництва, реконструкції та модернізації об'єктів дорожньо-транспортної інфраструктури Івано-Франківської області до 2020 року» тощо.

Також, до регуляторних документів належить розпорядження голови Івано-Франківської обласної державної адміністрації «Про затвердження регіонального плану заходів щодо розвитку спортивної і туристичної інфраструктури, створення відповідної матеріально-технічної бази на 2014-2022 року».

Мікрорівень характеризується документами, які приймають на рівні окремих громад.

Структурні фактори спрямовані на подолання розбалансованості між структурою інфраструктурних установ регіону і попитом населення та суб'єктів господарювання на якість і кількість соціальних послуг. Тому до цільових завдань структурних факторів доцільно віднести: створення системи збалансованого розподілу бюджетних коштів з метою оптимізації інфраструктури в регіонах; подолання в установах інфраструктури корупції [5].

Інноваційно-інвестиційні фактори мають визначальне значення для розвитку інфраструктури в регіоні. Ці фактори стають особливо актуальними в ході інституційних перетворень, що відбуваються у інфраструктурі регіонів. Активізація інноваційно-інвестиційних факторів передбачає: збільшення фінансових вкладень в інфраструктуру регіону; розвиток благодійності, меценатства, фондів підтримки охорони здоров'я, освіти і культури; підвищення інвестиційної привабливості установ як виробничої, так і соціальної інфраструктури; формування визначених критеріїв інноваційного розвитку регіональної економіки; здійснення підготовки кадрів відповідно до поточних та перспективних потреб регіону [6].

Серед факторів впливу на розвиток регіональної інфраструктури все більшого значення набуває інтеграційний фактор [5]. Взаємна інтеграційна діяльність охорони здоров'я, освіти, культури, бізнесу, наукових організацій є необхідною умовою сучасного економічного розвитку держави. Результати взаємовигідної інтеграції мають позитивний вплив на всіх учасників процесу. Освітні установи отримують можливість задовольнити попит на підготовку конкурентоспроможних фахівців; додаткові можливості для реалізації дуальної освіти; установи охорони здоров'я і культури – інвестиції в технології, матеріально-технічне забезпечення, можливості розвитку персоналу [6].

Якість послуг, що надаються, зростає, створюється можливість для розвитку експериментальної бази, рівня матеріальної підтримки і стимулювання професорсько-

викладацького, медичного складу, діячів культури. Наукові організації отримують можливість розвитку матеріально-технічної бази і прискореної комерціалізації наукових розробок. Завдяки взаємодії із системою професійної освіти вони готують професіоналів високого рівня [3].

Враховуючи те, що сьогодення визначає все більшу актуальність дуальної освіти, то взаємна інтеграція у виробничо-освітній процес компаній, підприємств, які представляють бізнес, та освітніх установ, є необхідною і важливою інфраструктурного розвитку. Ефективно вкладаючи кошти, комерційні установи також отримують прямий доступ до інноваційних розробок, які необхідні їм для виготовлення конкурентоспроможного товару. Випускники отримують можливості працевлаштування, відповідний рівень оплати праці, сприятливі умови праці та перспективи кар'єрного зростання. Держава отримує можливість ефективнішого розподілу ресурсів і активізації економічного зростання. Тому, зміст інтеграційних факторів розвитку інфраструктури регіону полягає у формуванні стійких зв'язків інфраструктурних установ з виробництвом, освітою і наукою, у розвитку мережових форм підготовки кадрів у співпраці з підприємствами і організаціями регіону.

Інтеграційні, інноваційно-інвестиційні фактори доповнюють інституційні фактори. Взаємозв'язок інститутів із структурними, інноваційними та інноваційно-інвестиційними процесами проявляється у становленні нових вертикальних або горизонтальних інституційних об'єднань. Інституційні зміни, що відбуваються, не завжди призводять до позитивних змін у процесі надання послуг установами інфраструктури в регіонах. Практика показує, що створення нових інституційних форм супроводжується рядом складнощів і протиріч, потребує системного підходу.

Розвиток регіональної інфраструктури неможливий без урахування фінансових, матеріально-технічних, виробничих факторів. Ці фактори пов'язані з оптимізацією потоків бюджетних і позабюджетних коштів інфраструктурних елементів, матеріальними витратами на утримання будівель, споруд, лікарняних і навчальних корпусів, об'єктів культури і спорту, навчальної, лабораторної бази, бібліотечного, музейного фонду, складів, виробничих будівель, фонду оплати праці і т. д. Також важливими матеріально-технічними факторами, які сприяють поліпшенню якості надання послуг установами регіональної інфраструктури, є засоби інтерактивного, дистанційного і мережевого супроводу надання послуг [4, с. 121].

В сучасних умовах децентралізації на зростання самостійності регіонів і громад необхідна оптимізація фінансових вкладень у розвиток інфраструктури, підвищення кадрової відповідальності комерційного сектора економіки, що дасть змогу ефективніше розподіляти залучені інвестиції [5]. В результаті цього відбудеться підвищення якості надання послуг установами регіональної інфраструктури. Істотну роль у цьому процесі відіграє управлінський фактор. Його основне завдання полягає у формуванні конкретних орієнтирів і правильно та коректно сформульованих програм розвитку регіональної інфраструктури, у створенні системи контролю за реалізацією програм розвитку інфраструктури регіонів.

Також доцільно відзначити, що до факторів, які істотно впливають на підвищення якості надання послуг закладами охорони здоров'я, освіти і культури в регіонах, відносять соціальні й територіальні фактори. Якщо зазначені інфраструктурні елементи відповідно не виконують своїх функцій, то це має багато негативних наслідків: скорочується кількість працездатного населення, старіють кваліфіковані кадри, динаміка кількості населення характеризується демографічним спадом, соціально-економічне розшарування населення змінюється так, що посилює диференціацію можливості отримання соціальних послуг залежно від доходів сім'ї тощо.

Ефективне поєднання відповідно до пріоритетності, значимості та необхідності, визначених у класифікації факторів, сприятиме усуненню диспропорцій в інфраструктурному розвитку регіонів. В сучасних умовах активної децентралізації розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад та налагодження зв'язків є необхідною умовою їхнього економічного розвитку.

Одним із перспективних та прийнятих напрямів вирішення інфраструктурних проблем розвитку громад є налагодження співпраці між ними. Ще 17 червня 2014 року було прийнято Закон України «Про співробітництво територіальних громад». Реалізація положень цього законодавчого

акту покликана допомогти громадам налагодити співпрацю для ефективнішого вирішення спільних проблем. На практиці ж після прийняття у 2015 році Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» громади почали швидше об'єднуватися, ніж співпрацювати. Однак, об'єднані територіальні громади і до сьогодні не використовують зовсім, або лише в окремих випадках положення закону «Про співробітництво територіальних громад».

Тому залишається актуальним розробка дієвого механізму для сільських, селищних та міських рад щодо забезпечення соціально-економічного, культурного розвитку територій, підвищення якості надання послуг населенню на основі спільних інтересів та цілей.

Відповідно до цього можна виділити ще один визначальний фактор розвитку інфраструктури. Це – готовність до співпраці керівників та мешканців громад. У Законі зазначено, що співробітництво може здійснюватися у п'яти формах:

перша – це делегування одному із суб'єктів співробітництва іншими суб'єктами виконання одного чи кількох завдань з передачею йому відповідних ресурсів;

друга – це реалізація спільних проектів, зокрема інфраструктурних;

третья форма – це спільне фінансування чи утримання певного інфраструктурного об'єкта (підприємств, установ та організацій комунальної форми власності);

четвертою формою є утворення спільних комунальних підприємств, установ чи організацій;

п'ятою – створення спільного органу управління. Спільний орган управління властивий більше радам об'єднаних громад, у яких є потреба в кадрах на виконання власних та делегованих повноважень. Саме тому вони можуть створювати для двох-трьох громад спільні відділи – освіти, культури тощо.

Для забезпечення виконання повноважень згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (зокрема, ст. 26), підвищення ефективності використання коштів місцевих бюджетів, розвитку закладів інфраструктури органи місцевого самоврядування можуть використати будь-яку форму співпраці, пройшовши ряд етапів та уклавши відповідний договір про співробітництво [7].

Результати дослідження [8] показали, що рівень розвитку інфраструктури Івано-Франківської області, у порівнянні з іншими регіонами, є низьким. Це свідчить про певні проблеми управління розвитком інфраструктури на місцевому рівні, вибір пріоритетними факторів, які не відповідають попиту населення, стратегічним напрямкам розвитку регіону (наприклад, значне сприяння житловому будівництву при відсутності достатньої кількості приміщень для закладів дошкільної освіти, приміщень пристосованих для занять спортом, культурного, мистецького розвитку дітей та дорослих), проблеми у ефективності використання коштів тощо.

Зважаючи на те, що Івано-Франківщина знаходиться в географічному центрі Європи та в гірській зоні – на стику Східних Карпат, вона є одним з найбільших туристичних центрів західної України. Тому в інтегральному індексі розвитку інфраструктури регіону високе значення має саме рекреаційна складова, що включає коефіцієнт використання місткості ринку туристичних послуг та кількість туристів, які скористалися послугами суб'єктів туристичної діяльності регіону. Одну із високих позицій в регіоні займає показник розвитку природоохоронної складової. Показник розвитку культурної складової також має тенденцію до зростання. Зокрема, задля збереження культурної спадщини в інтересах соціально-культурного розвитку громадян виконуються такі регіональні цільові програми, як: «Культура Івано-Франківщини», «Просвіта 21 століття», «Соціальні програми підтримки сім'ї «Нова українська родина» тощо.

Відповідно до викладеного вище, для Івано-Франківщини мають ключове значення такі фактори розвитку регіональної інфраструктури, як: територіальний, культурний, рекреаційний. Їх ефективне використання сприятиме і покращенню впливу інвестиційного та інноваційного факторів.

Середні позиції по Івано-Франківщині займають показники розвитку медичної складової та складової соціального забезпечення. В контексті реформ децентралізації та медичної, які зараз

реалізуються в Україні, покращення зазначених складових інфраструктури регіону має відбутися під впливом правових, інвестиційних факторів, а також готовності до співпраці.

Показники підсистеми транспорту та складової зв'язку займають низькі позиції. Низький рівень розвитку транспортної підсистеми спричинений недостатнім фінансуванням автотранспортної інфраструктури, неякісним виконанням робіт. Невідповідна якість транспортних шляхів області спричинює зниження пасажирообороту.

Розвиток інфраструктури Івано-Франківщини повинен врахувати пріоритетні фактори і охоплювати специфіку регіонального планування, особливості соціально-економічного розвитку та бути спрямованим на вирішення нагальних проблем.

Висновки і перспективи.

Розвиток інфраструктури в регіоні є однією з основних умов функціонування соціально-економічних систем в рамках реалізації довгострокової концепції соціально-економічного розвитку країни. У сучасних умовах господарювання на формування та розвиток регіональної інфраструктури впливає чимало факторів. Це як внутрішні чинники макrorівня (законодавство країни, загальноекономічні тенденції), так і мезо- (наприклад, пріоритети регіонального розвитку) й мікрорівня, тобто окремої території чи громади. Зовнішні фактори, обумовлені процесами в світовій економіці загалом.

Усі зазначені вище фактори, незалежно від того мають вони позитивний чи негативний характер впливу, утворюють суцільне середовище, в якому функціонують та взаємодіють господарюючі структури, споживачі, члени громади, загалом. Тому важливо проводити постійні ґрунтовні дослідження цих факторів з метою встановлення сили їх впливу, пріоритетності розвитку, запобігання й усунення можливих негативних їх проявів та посилення позитивних акцентів у цьому процесі.

Список використаних джерел

1. Бралатан В.П. Формування регіональної інфраструктури аграрного ринку: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.03 / Харків, 2008. 176 с.
2. Ковальська Л. Л., Салівончик О. М. Чинники формування соціальної інфраструктури регіону. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ekfor/2011_3/15.pdf. (дата звернення: 15.01.2019).
3. Кириченко С. О. Класифікація соціальної інфраструктури в регіонах за функціонально-спеціалізованим підходом. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2015. № 53. С. 53-58.
4. Пігуль Н.Г. Соціальна інфраструктура: функціональне призначення та особливості розвитку. *Економічний аналіз*. 2014. Том 16. № 1. С. 117-122.
5. Конкуренентоспроможність економіки України: місце України в основних світових рейтингах. URL: http://www.me.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=173714&cat_id=173713. (дата звернення: 15.01.2019).
6. Гринкевич С. С. Розвиток трудового потенціалу України в умовах формування інформаційного суспільства : монографія. Львів. 2012. 356 с.
7. Чепель О. Про форми співробітництва територіальних громад. URL: <http://buk-visnyk.cv.ua/misceve-samovryaduvannya/909/> (дата звернення: 15.01.2019).
8. Інфраструктура регіонів України. Пріоритети модернізації: Аналітичне дослідження ; за заг.ред. І. Садчикова, М. Коваль. Київ. 2017. 108 с.

Статтю отримано: 18.01.2019 / Рецензування 23.02.2019 / Прийнято до друку: 21.03.2019

Romana Matskiv

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor
Department of Economics and Management Theory
Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas
Ivano-Frankivsk, Ukraine
E-mail: chrt50_32@ukr.net

FACTORS INFLUENCING THE DEVELOPMENT OF REGIONAL INFRASTRUCTURE

Abstract

Introduction. Infrastructure development plays a key role in the economy, as it is closely linked to the state of productive forces and the territorial division of labor, as well as the efficiency of the sphere of material production. In today's conditions of active decentralization, the development of infrastructure of the united territorial communities and the establishment of ties is a prerequisite for their economic development. Particularly relevant practical tasks are the introduction of modern mechanisms, tools for modernization and balanced development of infrastructure at the local and regional levels.

Methods. The following methods are used to accomplish the research objectives: theoretical generalization, dialectic, and the method of scientific abstraction, comparison, induction and deduction (during theoretical studies, generalizations and formulation of conclusions); analysis (to reveal the current format of problems and trends in the development of infrastructure elements of the region).

Results. The complex of factors determining the development of the region's infrastructure and general approaches to the management of this process is explored. Factors influencing the development of the infrastructure of the region are considered according to the point of view of the scientific and practical approach. The issues of formation, sources of financing and infrastructure development in the region are considered in detail. It is emphasized on the need to determine the priorities of infrastructure development.

The general approaches to management of regional infrastructure development are considered. The analysis of the modern format of problems and tendencies of the development of infrastructure elements of the region is carried out. It is established that an effective combination in accordance with priority, importance and necessity of the factors identified in the classification will contribute to elimination of imbalances in the infrastructure development of the regions.

An interconnection between the development of infrastructure and the specifics of industries and regions, and the peculiarities of their productive sphere has been established. The necessity of orientation not in the branch, but on the regional system of management in the conditions of active decentralization is proved.

Discussion. Therefore, it is important to conduct constant and thorough research of these factors in order to determine the strength of their influence, the priority of development, prevention and elimination of possible negative manifestations and enhancement of positive emphases in this process.

Keywords: region, regional infrastructure, factors, group of factors, system of management.

References

1. Bralatan, V.P. (2008). Formuvannya rehionalnoi infrastruktury ahramoho rynku. Candidate's thesis. Kharkiv.
2. Kovalska, L.L., & Salivonchik, O.M. Chynnyky formuvannya sotsialnoi infrastruktury rehionu. *archive.nbuv.gov.ua*. Retrieved from http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ekfor/2011_3/15.pdf.
3. Kyrychenko, S.O. (2015). Klasyfikatsiya sotsialnoi infrastruktury v rehionakh za funktsionalno-spetsializovanyim pidkhodom [Classification of social infrastructure in the regions according to a functional-specialized approach]. *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi* [Problems of a Systemic Approach in Economics], 53, 53-58.
4. Pihul, N.H. (2014). Sotsialna infrastruktura: funktsionalne pryznachennya ta osoblyvosti rozvytku [Social infrastructure: functional purpose and development peculiarities]. *Ekonomichnyy analiz* [Economic analysis], 16, 1, 117-122.
5. Konkurentospromozhnist ekonomiky Ukrainy: mistse Ukrainy v osnovnykh svitovykh reytynhakh. *www.me.gov.ua*. Retrieved from http://www.me.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=173714&cat_id=173713
6. Hrynkevych, S.S. (2012). *Rozvytok trudovoho potentsialu Ukrainy v umovakh formuvannya informatsiynoho suspilstva* [Development of the labor potential of Ukraine in the conditions of the formation of an information society]. Lviv, Ukraine.
7. Chepel, O. Pro formy spivrobitnytstva terytorialnykh hromad. *buk-visnyk.cv.ua*. Retrieved from <http://buk-visnyk.cv.ua/miscve-samovryaduvannya/909/>
8. Sadchikov I. (Ed.). (2017). *Infrastruktura rehioniv Ukrainy. Priorytety modernizatsiyi: Analitychne doslidzhennya* [Infrastructure of the regions of Ukraine. Priorities for modernization: Analytical research]. Kyiv, Ukraine.

Received: 01.18.2019 / Review 02.23.2019 / Accepted 03.21.2019